

Technisch lezen

Groep 6

- opvolger van de toetsen Leestechniek & Leestempo
- nieuwe opgaven
- actuele normeringstabellen
- rapportage met nieuwe AVI-niveaus
- beschikbaar vanaf november 2010

zeker weten

Technisch lezen

Voor groep 6

Het leren lezen van kinderen begint met een goede technische leesvaardigheid. Daarbij is het van belang dat zij niet alleen nauwkeurig, maar ook vlot leren lezen. Met de nieuwe toetsen Technisch lezen voor groep 6 meet u de technische leesvaardigheid van uw leerlingen door na te gaan hoe nauwkeurig en vlot zij teksten stil kunnen lezen.

In groep 3, 4 en 5 kon u al kennismaken met de nieuwe toetsen Technisch lezen, de opvolgers van het pakket Leestechneik & Leestempo. De nieuwe toetsen voor groep 6 sluiten hierop naadloos aan. Zij worden in de komende jaren gevolgd door nieuwe toetsen voor groep 7 en 8.

Ontwikkeling in beeld

Doordat het bij de toetsen Technisch lezen gaat om stil lezen, kunt u de toetsen groepsgewijs afnemen. De resultaten op de toetsen geven u informatie over de vorderingen van uw leerlingen. U krijgt daarnaast ook een beeld van de ontwikkeling van de groep als geheel en van het onderwijs in technisch lezen bij u op school.

Inhoud

Als u het toetspakket Technisch lezen voor groep 6 bestelt, dan ontvangt u van Cito een leerkrachtmap met een handleiding, opgavenboekjes, registratieformulieren en een inhoudsverantwoording. De registratieformulieren - leerlingrapport, groepsrapporten, groepsoverzicht en AVI-overzicht - kunt u kopiëren.

Opzet

Tijdens de afname krijgen de leerlingen een tekst voorgelegd waarin zij telkens een keuze moeten maken uit drie op elkaar lijkende woorden: het juiste woord (het grondwoord) en twee daarvan afgeleide, foutieve woorden.

Deze 'afleiders' zijn bestaande woorden die gevormd zijn door typische, technische leesfouten ten opzichte van het grondwoord aan te brengen.

Een woord als 'bezwaard' zou dus 'bewaard' en 'bezwaar' als afleiders kunnen hebben.

Om erachter te komen welk van de drie woorden in de zin past, heeft de leerling genoeg aan de informatie in de zin zelf. Het gaat dus niet om het begrijpen van een tekst zoals dat gemeten wordt in een toets Begrijpend lezen, waarbij leerlingen verbanden moeten leggen over zinsgrenzen heen of waar zij conclusies moeten trekken op basis van informatie uit verschillende delen van de tekst. De taak waarvoor de leerling gesteld wordt is primair een decodeertaak: uit drie op elkaar lijkende woorden het juiste woord kiezen.

De toetsen Technisch lezen voor groep 6 kunt u groepsgewijs afnemen in de maanden januari/februari en mei/juni. De leestijd bedraagt acht minuten.

<u>Saneren Sarren Samen</u> met papa en mama klimt hij in de trein.	57
Ze zoeken een <u>plaatsje plaatje plaatste</u> . Pablo zit bij het raam.	58
Dan hoort hij een <u>fluit luit fuif</u> . De deuren van de trein gaan dicht.	59
De trein gaat <u>rijgen rijpen rijden</u> . Naar Zwolle.	60

Voorbeelden van een tekst uit het boekje M6

Extra toets

Het kan voorkomen dat sommige leerlingen uw instructie bij de toetsafname niet goed opvolgen. Deze leerlingen halen dan een ongeldige score (dit wordt in de handleidingen aangeduid als een niet-acceptabele score). Deze leerlingen kunt u een Extra-toets geven. Ook wanneer u op maat toetst en bij een leerling op twee achtereenvolgende afnamemomenten toetsen van hetzelfde niveau af wilt nemen, kunt u van een Extra-toets gebruik maken. Voor elk afname-moment zijn twee Extra-toetsen beschikbaar.

Individueel leesadvies

De scores van uw leerlingen op de toetsen Technisch lezen worden omgezet in een vaardigheidsscore. Deze vaardigheidsscore ligt aan de basis van de nieuwe AVI-niveaus. AVI is niet alleen een index voor het niveau van de vaardigheid technisch lezen, maar ook voor de technische moeilijkheid van teksten (hoeveel technische leesvaardigheid nodig is om een boek te kunnen lezen). Dit maakt het - in het kader van een individueel leesadvies - mogelijk om voor een leerling leesteksten te selecteren met een moeilijkheidsgraad die is afgestemd op de technische leesvaardigheid van de leerling.

Hoe gaat die afstemming op de leerling in de praktijk in zijn werk?
Een toenemend aantal jeugdboeken wordt van een AVI-niveau voorzien.

De uitgevers van deze boeken verwerken deze index, samen met het CLIB-niveau voor de begripsmatige moeilijkheid, in het beeldmerk dat in hun boeken is afgebeeld.

Vergeet het leesplezier niet!

Het AVI- en CLIB-niveau van een boek is zeker niet het enige waar u bij het kiezen van boeken op zou moeten letten. Het belangrijkste is dat een kind plezier heeft in het lezen. Het is daarom goed om te kijken of een boek past bij de belevingswereld van een kind en of het boek aansluit bij zijn of haar interesses. Een kind kan een bepaald onderwerp zó leuk vinden dat het een moeilijk boek over dat onderwerp toch uitkiest en met heel veel plezier leest. Een verschil tussen het AVI- of CLIB-niveau van een leerling en dat van een boek mag dan ook nooit een reden zijn om te adviseren een boek niet te lezen. Want uiteindelijk staat plezier in lezen natuurlijk voorop!

Nadere diagnose en hulp

Zwakke leerlingen, leerlingen die onvoldoende vooruitgaan of leerlingen over wie twijfels ontstaan, kunt u verder toetsen met het pakket DMT en AVI. U krijgt daarmee meer diagnostische informatie over hun technische leesvaardigheid. U kunt dit toetspakket bestellen uit de Cito-catalogus of de Cito-webwinkel (<http://winkel.cito.nl>).

Starten met de nieuwe toetsen

• Heeft u in schooljaar 2009/2010 in groep 5 de nieuwe toetsen Technisch Lezen afgenomen? Dan is het in schooljaar 2010/2011 beginnen met de nieuwe

toetsen voor groep 6 het logische vervolg.

- Bent u nog niet gestart met het afnemen van de nieuwe toetsen Technisch lezen? Dan adviseren wij u om in schooljaar 2010/2011 eerste de nieuwe toetsen in de lagere groepen in te voeren, waarbij u per schooljaar uitbreidt met één jaargroep.

Meer informatie en/of bestellen?

Wilt u meer informatie? Kijk dan op www.cito.nl of neem contact op met onze klantenservice. Om te bestellen, vult u de bestelkaart in of gaat u naar onze webwinkel (<http://winkel.cito.nl>).

Cito

Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
F (026) 352 13 56
www.cito.nl

Klantenservice

T (026) 352 11 11
klantenservice@cito.nl

2010010

Fotografie: Ron Steemers